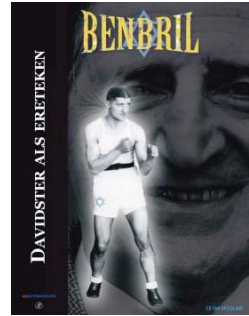

E. van Opzeeland, *Ben Bril - Davidster als ereteken*, Uitgeverij De Buitenspelers (AP), Amsterdam, 2006, 157 p. ISBN 90-809676-8-8, € 29,50

Op 21 maart 1937 betrad de 24-jarige Ben Bril de boksring in het Amsterdamse Krasnapolsky in een sportbroek met Davidster. Hij beschouwde het dragen van de Davidster als een eerbiedwaardige onderscheiding, twee jaar eerder verdiend op de Maccabiade in Israel, niet beseffend dat vijf jaar later, op 29 april 1942, Joden door de Duitse bezetter daartoe zouden worden gedwongen met hele andere bedoelingen.

Barend Bril, de eigenlijke naam van Ben, werd op 16 juli 1912 in de Valkenburgerstraat op nummer 111 (en niet op 108 zoals het boek foutief vermeld, wel verhuisde het gezin binnen een jaar naar nummer 108) geboren als zoon van Abraham Bril, visventer en Klaartje Moffie. Op elfjarige leeftijd bezocht Ben, met zijn oudste broer Jacob, 'De Jonge Bokser' in de Wagenstraat, één van de bokstenten van Amsterdam. Het was meteen duidelijk: Ben wilde bokser worden. Als 15-jarige al behaalde hij in 1927 zijn eerste nationale titel. Op de Olympische Spelen van 1928 drong hij door tot de kwartfinale. Maar zijn belangrijkste succes was zijn overwinning in 1935 op de Maccabiade. Ben Bril was in 1936 één van de sporters die overigens zonder veel succes actie voerde tegen de nogal nationalistische Karel Lotsy die de 'Nazi-Spelen' in Berlijn als gewone Spelen kwalificeerde. Slechts twee sportbonden toonden voldoende moed om zich te weer te stellen tegen de anti-joodse propagande van Hitler-Duitsland.

In 1933 kwam de Amerikaans-Nederlandse Sara Blits (Celia) in zijn leven. "If he is a boxer, I am a priest", zou ze hebben gezegd over de man die iedere zaterdag om half één precies bij kapper Lex Arendsen in Utrecht op de stoel zat. In 1936 trouwden ze en op 20 juni 1937 werd hun enige kind, Abraham Benjamin (Albert) geboren.

Tijdens de bezettingsjaren werd hij door clubgenoten verraden aan de Duitsers en daarna afgevoerd. Hij overleefde samen met zijn vrouw en zoon concentratiekamp Bergen-Belsen, in tegenstelling tot zijn familieleden waarvan er 182 zijn vermoord.

Bril keerde terug als internationaal boksscheidsrechter. Hij wilde de ring niet meer in omdat zijn familie nooit meer op de eerste rij kon zitten. Naast het feit dat Bril veelvuldig als scheidsrechter optrad, ontpopte hij zich ook als spreekbuis van en voor de Nederlandse bokssport. Ook was hij arbiter bij het populaire NCRV-televisieprogramma *Spel zonder Grenzen*.

Ben Bril overleed op 11 september 2003 op 91-jarige leeftijd in het Amsterdamse verpleeghuis *Beth Shalom* en ligt begraven op de Joodse begraafplaats in Muiderberg.

BETER BELEGDE BROODJES BIJ BEN BRIL

Omdat je met boksen je brood niet kon en kunt verdienen, stond Ben zijn hele leven in een slagerij, annex broodjeszaak. Hij kreeg op zijn zeventiende al de leiding over het nieuwe filiaal van slagerij, annex broodjeszaak 'Cohen' in de Weesperstraat, waar hij als jongste bediende was begonnen in de hoofdvestiging op de Middenweg. Het jaar daarop opende Bril met twee partners een eigen zaak in de Utrechtsestraat bij het Rembrandtplein. Na onderlinge onenigheid vertrok Bril in 1931 naar Utrecht en was daar tot 1972 werkzaam als broodjesverkoper en slager.

De 78-jarige sportjournalist Ed van Opzeeland heeft een prachtige biografie verzorgd, rijk geïllustreerd, ook voor de minder sportieven onder ons interessant en zeer leesbaar, ... én met een uitgebreid namenregister.

Rob van het Groenewoud